Nr. 86 — **Koźmin, sobota dnia 28 października 1922 r.** — **Rok 35**

Przedpłata:
Miesięcznie { w ekspед. **200** mk. / na poczcie **210** mk.
Numer pojedyńczy . 30 marek

ORĘDOWNIK POWIATOWY

Ogłoszenia:
przyjmuje się za opłatą
mm 1-łam. na str. 6-łam **30**.00 mk
mm reklam. 1-ł. na str 3-ł. **50**.00 mk

Administracja Koźmin — Wychodzi w środy i soboty — Tel-fon nr. 34

Wrazie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub doodszkodowania.

Dział urzędowy

Nr. 512. **Dotyczy**

powtórnego wyłożenia spisów wyborców do Sejmu i do Senatu do publicznego przeglądu.

Pan Generalny Komisarz Wyborczy ogłasza w „Monitorze Polskim" nr. 241 co następuje:

„Najpóźniej dnia 26 października br. odbiorą Obwodowe Komisje Wyborcze od Komisji Okręgowych z powrotem ostatecznie ustalone i zatwierdzone spisy wyborców w dwóch egzemplarzach i to spisy wyborców tak do Sejmu, jak i do Senatu (art. 40 ord. wyb. sejm.) w związku z art. 115 g noweli z dnia 21 września 1922 r.

Należy baczyć na to, ażeby przewodniczący obwodowych komisji wyborczych spisy te wyłożyli ponownie w lokalach urzędowych Komisji do publicznego przeglądu przez 5 dni. **Wyłożenie to powinno nastąpić najpóźniej dnia 30 października br. i kończy się z dniem 3 listopada** (art. 43 ustawy 1 ord. wyb. sejm. w związku z art. 115 g noweli). **Sposób wyłożenia jest ten sam, co przy pierwszym razie.** Przepisy zawarte w art. 35, ust. 1 2 i 3 mają analogiczne zastosowanie. Ma ono dać wyborcom sposobność przejrzenia raz jeszcze spisów, różni się jednakże od pierwszego wyłożenia tem, że reklamacji lub sprzeciwów do Obwodowej Komisji Wyborczej zgłaszać już nie można. Komisja ta nie ma już ani prawa, ani obowiązku do ich przyjmowania, ponieważ ostateczne ustalenie i zatwierdzenie spisów wyborców polega na decyzji instancji wyższej, mianowicie okręgowej Komisji Wyborczej. To też, jeżeli spisy wyborców w okresie ich ponownego wyłożenia wykazują jeszcze jakiekolwiek braki, usunięcie ich osoby interesowane lub Komisarze Wyborczy spowodować mogą jedynie drogą skargi do Sądu Najwyższego, (art. 41 ord. wyb sejm). Dlatego też art 42 ord. wyb. nie dopuszcza już w zasadzie żadnych samodzielnych poprawek w spisach wyborców ze strony obwodowych komisji wyborczych. Wyjątki stanowią jedynie: 1) wypadki przedłożenia w oryginale, lub też sądownie, albo notarjalnie uwierzytelnionym odpisie, wyroku Sądu Najwyższego, stwierdzającego bądź to niesłuszne pominięcie, bądź też niesłuszne skreślenie, bądź też wreszcie niesłuszne umieszczenie wyborcy w spisie; 2) i wypadki przedłożenia urzędowego świadectwa skonu zapisanego wyborcy i 3) wpisanie osób z innych obwodów, na zasadzie art. 7 noweli z dnia 21 września, szczegółowo omówionej niżej w rozdziale II (art. e).

W tych wyjątkowych razach jeynakże Obwodowa Komisja Wyborcza ma nietylko prawo, lecz i obowiązek dokonania poprawek w spisach i to nawet przy samym akcie głosowania, jak to wynika z art. 78 ord. wyb., zaznaczając te wypadki w protokóle Komisji i dołączając odnośne dokumenty do aktów wyborczych".

Powyższe podaje pp. Przewodniczącym Obwodowych Komisji Wyborczych powiatu Koźmińskiego do wiadomości i przestrzegania. — Nr. dz. 5934/22 St. —

Koźmin, dnia 26. października 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 513. **Dotyczy**

zakazu sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych przed i podczas wyborów do Sejmu i do Senatu

W związku z koniecznością jaknajbardziej wydatnego zapewnienia bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego przed i podczas wyborów do Sejmu i do Senatu **zarządzam niniejszem na cały obszar powiatu Koźmińskiego** w myśl rozporządzenia p. Wojewody w Poznaniu z dnia 3 października b r. — L. dz. 9903/22. II. a, i na mocy § 6. rozporządzenia z dnia 2 czerwca 1922 (Orędownik nr. 61, poz. 341, rok 1922 co **następuje:**

Na podstawie artykułu 7 punkta e i 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o organiczeniach w sprzedaży i spożycia napojów alkoholowych (Orędownik nr. 48, poz 277, rok 1922) zakazuje niniejszem sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych przez cały czas od 1-go do dnia 5. listopada 1922 włącznie i od 10-go do dnia 12 listopada 1922 r. włącznie uwzględniając przytem postanowienie art. 7-go punkt f. tejże ustawy, co do zakazu sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych **w czasie przed- i powiątecznym.**

Padając powyższe zarządzenie do wiadomości publicznej — proszę pp. Burmistrzów, sołtysów gmin i dworów, aby zarządzenie to — oprócz tego — w zwykły sposób w miastach, gminach i obszarach dworskich obwieścili.

Władze policyjne i posterunkowych P. P. wzywam, aby ścisłego przestrzegania powyższego zarządzenia dopilnowali i niestosujących się do zarządzenia tego w myśl art. 8 ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. do ukarania podali, za co czynię ich osobiście odpowiedzialnymi. — Nr. dz. 5797/22 St. —

Koźmin, dnia 19. października 1922 r.

Starosta,
w z. Andrzejczak, st. sekretarz powiatowy.

Nr. 514 **Obwieszczenie**

Na zasadzie art 12 Ustawy z dnia 21 lutego 1922 r. (Dz. Ustaw Nr. 21, poz. 166.) o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych i wozów na rzecz Państwa i art. 56, 57, 58, i 59, rozporządzenia wykonawczego do powyższej ustawy (Dz. Ustaw nr. 36 poz. 310) i stosownie do zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 18 sierpnia 1922 r. N AW. 1521, wydanego w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych, zarządza się na terenie Województwa Poznańskiego spis wszelkich wozów, poruszonych siłą motorową lub ludzką, będących w posiadaniu osób i instytucji cywilnych mianowicie:

1. **wszelkie rodzaje samochodów tak osobowych jak i ciężarowych,**
2. **motocykli,**
3. **przyczepek,**
4. **traktorów,**
5. **rowerów.**

A. Posiadacze wyżej wymienionych przedmiotów względnie mający je w przechowaniu winni najpóźniej do dnia 31 października 1922 r. złożyć w urzędzie gminnym lub Magistracie miejsca swojego zamieszkania wypełnioną deklarację przepisanego wzoru w dwóch egzemplarzach na blankietach, które otrzymać można bezpłatnie w tymże urzędzie gminnym lub magistracie.

B. Od obowiązku przedłożenia deklaracji wolne są tylko osoby, wymienione w art. 7. Ustawy z 21 2. 1922 r. (Dz. Ustaw nr. 21 poz. 166.) oraz posiadacze samochodów pożarnych, wyścigowych i traktorów, stanowiących z pługiem jedną całość (art. 66. rozp. wykonawczego do pow Ustawy Dz. Ustaw nr. 36. poz. 310.)

C. Osoby uchylające się od przedłożenia deklaracji lub podające niezgodne ze stanem rzeczywistym szczegóły, będą karane w myśl art. 28. Ustawy z dnia 21 lutego 1922 r. (Dz. Ustaw nr. 21 poz. 166)

Uwaga: Za wozy poruszane siłą motorową lub ludzką uważać należy wszelkiego rodzaju samochody, motocykle, przyczepki, traktory i rowery wraz ze znajdującemi się w posiadaniu właściciela względnie posiadacza narzędziami, częściami zamiennemi, akcesorjami, gumami oraz innemi przedmiotami przeznaczonemi do ich utrzymania i użytkowania.

Poznań, dnia 28, września 1922 r.

— L. dz. 9419/22 II. A. —

Wojewoda
(—) Dr. Celichowski.

Powyższe podaję do wiadomości, zastosowania się i zarządzam co następuje:

Spis odbywać się będzie w drodze składania przez właścicieli i posiadaczy samochodów ciężarowych, osobowych i półciężarowych, traktorów, przyczepek, rowerów deklaracji w dwóch egzemplarzach. Sposób składania tych deklaracji podaję poniżej.

Na podstawie złożonych deklaracji zestewią Urzędy Gminne (Magistraty) w trzech egzemplarzach wykazy taboru samochodowego, czyniąc ewtl. swe uwagi w odnośnej rubryce. Wykazy te winny być zestawione do dni 7 po terminie składanie deklaracji.

Po zestawieniu tych wykazów jeden egzemplarz wraz z jednym egzemplarzem deklaracji pozostanie w Urzędzie Gminnym (Magistracie), **oba zaś pozostałe wraz z drugiem egzemplarzem deklaracji przesyła Urząd Gminny za pośrednictwem właściwego Komisarjatu Obwodowego, Magistrat zaś bezpośrednio, Starostwu najpóźniej do 24 listopada b. r.**, które zatrzymując u siebie drugi egzemplarz wykazu przesyła równocześnie trzeci egzemplarz wykazu z drugiem egzemplarzem deklaracji do Dowództwa Okręgowego Korpus Sztab. Oddział IV. w Poznaniu.

Urzędy Gminne (Magistraty) po złożeniu deklaracji sprawdzą, czy wszyscy właściciele i posiadacze złożyli deklarację i w razie skonstatowania uchylenia się od tego obowiązku prześlą wykazy uchylających się Starostwu, które zarządzi przymusowe złożenie deklaracji i pociągnie winnych do odpowiedzialności.

Każdy właściciel wzgl. posiadacz taboru samochodowego wszelkiego rodzaju i rowerów (prócz osób wymienionych w art. 7 utawy) obowiązany jest zaobatrzyć się we właściwym urzędzie w blankiety na deklaracje i po sumiennem wypełnieniu złożyć je w tymże urzędzie w dwóch egzemplarzach.

Wskutek zwłoki, powstałej w dostarczeniu potrzebnych druków przesuwam termin ustalony w powyższem obwieszczeniu na 31 października r. b. o dalsze 14 dni tak, że do 14 listopada r. b. winni posiadacze wszelkiego rodzaju samochodów, motocykli, przyczepek, traktorów i rowerów wypełnione deklaracje przepisanego wzoru w dwóch egzemplarzach władzy miejscowej (sołtysom i burmistrzom) **przedłożyć.**

Sołtysi gminni i przełożeni obszarów dworskich winni wszelkie materjał spisowy do 21 listopada br. odnośnym Komisarzom obwodowym odstawić.

P. P. Komisarzy Obwodowych i Burmistrzów proszę o nadesłanie całego materjału spisowego po sprawdzeniu do najpóźniej 24 listopada 1922 r. — Nr. dz. 5849/22 St. I. —

Koźmin, dnia 25 października 1922.

Starosta, w z. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 515. **Sprostowanie!**

W składzie osobowym poszczególnych Komisji Wyborczych w powiecie Koźmińskim, podanym do publicznej wiadomości w ogłoszeniu mojem z daty Ostrów, dnia 6. września 1922 r. **nastąpiły niżej wymienione zmiany.**

Podając je do publicznej wiadomości, ogłaszam co następuje:

Obwód nr. 9 Borzęcice. Członkami Komisji, wybranymi przez Radę gminną są: Michał Grygiel, Paweł Filipiak i Franciszek Kaczmarek, **a zastępcami:** Franciszek Ledworowski Jan Błoch i Franciszek Dymny

Obwód nr. 17 Fijałów. Trzecim członkiem Komisji wybranym przez Radę gminną jest **Józef Waszczyński gospodarz w Fijałowie** (w miejsce Jana Szymczaka względnie Henryka Wachowiaka).

Obwód nr. 22 Głuchówek. W miejsce członka Antoniego Kaczmarka **wchodzi Antoni Ostafiński.**

Równocześnie odwołuję na zasadzie art. 22 ust. 9. Ord. wyb. mandaty następujących członków i zastępców.

W obwodzie nr. 9. Borzęcice. Franciszka Daniela, Wojciecha Grzegorskiego, Franciszka Wojcieszaka, Antoniego Terakowskiego, Józefa Kieliby i Ignacego Kaczmarka.

W obwodzie nr. 17. Fijałów. Henryka Wachowiaka.

Ostrów, dnia 22 października 1922 r.

(—) A. Gatnikiewicz
Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej

Powyższe sprostowanie podaję do publicznej wiadomości — powołując się na ogłoszenie Okręgowej Komisji Wyborczej w Ostrowie z dnia 6 września 1922 r. **dotyczące składu Obwodowych Komisji Wyborczych w powiecie Koźmińskim**, rozplakatowane w każdej zamieszkałej miejscowości oraz ogłoszone w nadzwyczajnem wydaniu „Orędownika" nr. 71 a poz. 419.

Panów Komisarzy Obwodowych, Burmistrzów, Sołtysów gmińskich i dworskich powiatu Koźmińskiego proszę niniejszem, aby zaraz po otrzymaniu niniejszego „Orędownika" znajdujące się u nich wyżej wymienione ogłoszenia Okręgowej Komisji Wyborczej w Ostrowie z dnia 6 września 1922 r. na podstawie powyższego sprostowania poprawili (sprostowali) i tak sprostowane ogłoszenia zaraz rozplakatowali (wywiesili).

O wypełnieniu tego zarządzenia doniosą mi pp. Komisarze Obwodowi i Burmistrzowie w przeciągu 6 dni od ukazania się niniejszego „Orędownik".

— L. dz. 5887/22 St. —

Koźmin, dnia 24 października 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 516. **Obwieszczenie.**

Wyjazd górników i robotników z powiatu Koźmińskiego do prac w kopalniach francuskich nastąpi w **piątek, dnia 3-go listopada br. o godz. 5-tej rano** z Koźmina do Poznania.

Pożądani są przedewszystkiem zawodowi górnicy, którzy już kilka lat w kopalniach pracowali.

Robotników do kopalni którzy nie przekraczają lat 30 wzgl 35 może być przyjętych 40% na ogólną liczbę wysłanych.

Reflektanci na wyjazd winni się stawić **w czwartek, dnia 2 listopada br. pomiędzy godz. 2-gą a 4-tą** po południu w Państw. Urzędzie Pośredn. Pracy w Koź-

minie w celu odebrania potrzebnych do wyjazdu informacji.

Do wyjazdu potrzebne jest zaświadczenie z Powiatowej Komendy Uzupełnień w Gostyniu, wykaz osobisty z fotografją i zaświadczenie od najbliższej władzy potwierdzające zgodność na wyjazd,

Zgłoszenia przyjmuję codziennie Państw. Urząd Pośredn. Pracy.

Koźmin, dnia 25 października 1922.

Starosta, w zast. Andrzejczak.
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 517 **Sprostowanie.**

Magistrat w Koźminie donosi dodatkowo pimem z dnia dzisiejszego, że do **„Powiatowej Komisji do Walki z Alkoholizmem"** wybrany został przez Radę Miejską miasta Koźmina **Kierownik Spółki „Zgoda" pan Michał Jacek z Koźmina** a nie Kierownik P. U. P. P. pan Michał Wujek z Koźmina, co niniejszem z powołaniem się na ogłoszenie moje z dnia 23 października 1922 r. — Nr. dz. 5673/22 St. — dotyczące **składu „Powiatowej Kom. do Walki z Alkoholizmem"** (Orędownik nr 85, poz. 504) **a mianowicie punkt E 5 a prostuję.** Nr. dz. 5928/22 St.

Koźmin, dnia 26 października 1922 r.

Starosta w. z. Andrzejczak.
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 518. Następujące osoby z powiatu tutejszego zamierzają wyprowadzić się do Niemiec.

1. Reinhold Piehl, osadnik z Trzebina wraz z rodziną.
2. Otton Poese, osadnik z Wyganowa wraz z rodziną.
3. Karol Hoch, wycugarz z Wyganowa wraz z żoną.
4. Zofja Czapska, wdowa z Koźmina

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 25 października 1922 r.

Starosta, w. z Andrzejczak

Dział nieurzędowy

Sprawy polskie

KOLEJE DROŻEJĄ!

Warszawa, 20. 10. Komitet ekonomistyczny ministrów zatwierdził proponowaną podwyżkę taryfy kolejowej Wobec tego od 1-go listopada taryfa osobowa podwyższona będzie o 100 proc., towarowa o 50 proc. Uckwalone pddwyżki mają przynieść do Nowego Roku 10 i pół miljardów nadwyżki z taryfy osobowej, 1 miljard i 10 miljonów z taryfy bagażowej i około 10 miljardów z taryfy towarowej.

NIEMCY O POŻYCZCE ZŁOTEJ W POLSCE.

„Danz. N. Nachr." zamieściła przed kilkoma dniami obszerny artykuł swojego korespondenta warszawskiego, poświęcony sprawie pożyczki złotej, Autor artykułu omawia rzeczowo sprawę tej pożyczki, przedstawiajac jej korzyści, zwłaszcza w porównaniu do dotychczasowych pożyczek Polski. Autor zaznacza, że przy obecnej pożyczce uniknięto błędów, jakie zachodziły przy dawniejszych pożyczkach, a mianowicie tego, że przy stracie wartości pieniądza, nabywca pożyczki ponosił ogromne straty.

POŻYCZKA ZŁOTA MA POWODZENIE ZAGRANICĄ!

Warszawa, 25. 10. (AW) W dniu dzisiejszym napłynęły według informacji „Kurjera" znaczniejsze zamówienia z zagranicy na pożyczkę złotą do banków warszawskich. Obliczają, że zamówienia zagraniczne w chwili obecnej sięgają do 100 miljonów.

BANDYCI SOWIECCY NAPADLI NA DELEGACJĘ POLSKĄ.

Moskwa, 25. 10. (AW) Wracając z Kijowa do Moskwy, grupa odbiorcza mienia kolejowego polskiej delegacji reewakuacyjnej w składzie inżynierów Dyczakowskiego i Gruetsmachera była ofiarą napadu bandyckiego w dniu 16. bm. między Darnicą a Browarami. Pociąg został zatrzymany przez bandytów, którzy po dłuższem ostrzeliwaniu zabrali się do obrabowania pasażerów. Pod grozą rewolwerów delegaci polscy zmuszeni byli otworzyć drzwi bandytom — którzy ograbili ich z pieniędzy, ubrań i bielizny. Podczas napadu zabito dwóch pasażerów, a 5 raniono. Delegaci polscy uniknęli śmierci tylko dzięki temu, że nie znaleziono u nich broni. Zabijano bowiem tych pasażerów, u których znaleziono broń. Miejsowe władze sowieckie nie ujawniały większego zainteresowania tym wypadkiem — twierdząc, że na tym szlaku kolejowym tego rodzaju napady ustawicznie się powtarzają.

Ze świata

Gdańsk ma własna walutę.

Rada miejska w Gdańsku postanowiła wydać nowe pieniądze miejskie. Asygnaty opiewać mają na 100, 500 i 1000 marek waluty niemieckiej. Wydane zostaną w sumie 360 miljonów.

Komunikaty

Renty cywilne podwyższono zostaną od 1 listopada r. b. na jednolite kwoty i tak pobierać będą:

Starcy i inwalidzi (St i I) miesięcznie	8 000	marek
Wdowy (W) „	4 000	„
Sieroty (S) na każdą sierotę „	2 000	„

Ruch w Towarzystwach

Miesięczne zebranie Towarzystwa Powstańców i Wojaków w Koźminie odbędzie się w niedzielę dnia 29. X. 22 r. ogodz. 1[30] po południu w lokalu druha Grodzkiego.

O liczny udział prosi Zarząd

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie. Odpowiedzialny redaktor Edward Kraszewski w Koźminie